

"Soliton LTD" MMC-nin rəhbərliyinə MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI

Bakı şəhəri

30.04.2025-ci il

Rəy

Biz "Soliton LTD" MMC-nin (Şirkət) 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixə bitən il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə mühüm mühasibat uçotu prinsipləri və digər izahedici məlumatların icmalından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları 31 dekabr 2024-cü il tarixinə Şirkətin maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına ("BAS") uyğun olaraq apardıq. Bizim həmin standartlar üzrə öhdəliklərimiz hesabatımızın maliyyə hesabatlarının auditini üzrə auditorun məsuliyyəti bölməsində təsvir olunur. Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Peşəkar mühasiblərin etika məəcəlləsi" (MBESS Məcəlləsi) uyğun olaraq biz Şirkətdən müstəqil və biz MBESS Məcəlləsinə uyğun olaraq etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz auditor sübutu rəyin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Maliyyə hesabatları üçün rəhbərliyin və Şirkətin idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatları Beynəlxalq Standartlarına uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin lazım bildiyi daxili nəzarət üzrə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərliyin Şirkəti ləğv etmək və ya əməliyyatları dayandırmaq niyyəti olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativini olmadığı hallar istisna olmaqla, rəhbərlik Şirkətin daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi bağlı məsələlərin (belə məsələlər varsa) açıqlanmasına və mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Şirkətin idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz ümumiyyətlə maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmamasına kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik əminliyin yüksək dərəcəsini ifadə edir, lakin BAS-a uyğun olaraq aparılmış audit nəticəsində mövcud olan bütün təhriflərin üzə çıxarılmasına zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əmələ gələ bilər və fərdi və ya məcmu halda götürməklə hazırkı maliyyə hesabatlarının əsasında istifadəçilərin qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmələrini ehtimal etməyə əsas olacağı halda əhəmiyyətli hesab olunur.

BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi olaraq biz audit zamanı peşəkar mühakimə və peşəkar spektisizm tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını layihələşdirir və həyata keçirir, eləcə də rəyimiz üçün əsas yaratmaq məqsədilə kifayət və münasib olan audit sübutunu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhvlər nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir, çünki fırıldaqçılığa gizli sözləşmə, saxtakarlıq, bilərəkdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.

- Müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilməsi hazırlanması məqsədilə audite aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Şirkətin daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmürük.

- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyini, uçot təxminlərinin və əlaqəli açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.

- Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının tətbiqinin münasibliyi və əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanaraq Şirkətin daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi ilə bağlı əhəmiyyətli şübhə doğuran hadisə və ya şəraitlərlə əlaqədar mühüm qeyri-müəyyənliyin olub-olmaması haqqında nəticə çıxarıyıq. Mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gəldiyimiz halda, biz auditor hesabatımızda fərdi maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli açıqlamalara diqqəti yönəltməliyik və ya, əgər bu cür açıqlamalar qeyri-münasib olarsa, rəyimizə düzəliş etməliyik. Lakin gələcək hadisə və ya şəraitlər Şirkət daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməməsinə gətirib çıxara bilər.

• Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, eləcə də maliyyə hesabatlarının müvafiq əməliyyat və hadisələri düzgün təqdim edib-etmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşırılmış əhatə dairəsi, vaxtı və əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarətdə hər hansı əhəmiyyətli çatışmazlıqları tərəfimizdən müəyyən olunduğu halda Şirkətin idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslərin nəzərinə çatdırmalıyıq.

Rəy 30.04.2025-ci il tarixində eyni qüvvəyə malik 2 nüsxədə tərtib edilmişdir.

Bunlardan biri "Soliton LTD" MMC-nin rəhbərliyinə təqdim edilir, ikincisi auditor təşkilatında saxlanılır.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən təyin olunan müsbət rəyin şifrəsi :

ZhjUbDD23S - 30 aprel 2025-ci il

"GF Audit" MMC-nin (№ AT/325)

Direktor-Auditoru:

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən
17.01.2025-ci il tarixində verilmiş İCAZƏ № SA/593

“Soliton LTD” MMC-nin

31.12.2024-cü il tarixə

MALİYYƏ HESABATLARI VƏ MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

Mündəricat

Mənfəət Zərəri Haqqında Hesabat	1
Kapitalda Dəyişiklik Haqqında Hesabat	2
Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat.....	3
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat.....	4
Maliyyə Hesabatlarında Şərhlər və Qeydlər	5
Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri, təxminləri və proqnozları.....	6

Mənfəət və zərər haqqında hesabat 31.12.2024

STATEMENT OF INCOME FOR THE YEAR 2024

(Xüsusi qeyd edilmiş hallar istisna olmaqla məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə olunur)

	2024-cü il	2023-cü il
Gəlirlər/Income	82 491 710	83 869 945
SMMD/Cost of Sales	67 052 590	69 205 725
Ümumi gəlirlər/Gross Income	15 439 119	14 664 220
Xərclər/Expenses		
Kommersiya xərcləri/Commercial Expenses	14 128 215	13 157 246
Inzibati xərcləri/Administrative Expenses	98 308	88 368
Gəlirdən çıxılan vergilər/Taxes	2 567,72	3 017,40
Cəmi Xərclər / Total Expenses	14 229 091	13 248 631
Mənfəət vergisindən əvvəlki gəlir/EBIT	1 210 029	1 415 589
Mənfəət Vergisi/Income Tax	242 006	283 118
Vergidən çıxılmayan xərclər	11 257	4 081
Xalis Mənfəət/Zərər/Net Profit	956 766	1 128 391

Rəhbərlik adından maliyyə hesabatlarını imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər:

Direktor:

Baş mühasib:

[Handwritten signatures in blue ink over the stamp]

Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat

	Ödənilmiş nizamnamə (nominal) kapital	Nizamnamə üzrə ehtiyat	Digər ehtiyatlar	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Cəmi
1	2	3	4	5	6
Əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə olan qalıq	-	9 000	-	6 142 015	6 151 015
Əvvəlki hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər	-	-	-	-	-
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr	-	-	-	4 127	4 127
Hesabat dövrü üzrə mənfəət (zərər)	-	-	-	1 128 391	1 128 391
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) cəmi dəyişikliklər	-	-	-	-	-
Əvvəlki hesabat dövrünün sonuna olan qalıq	-	9 000	-	7 274 533	7 283 533
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər	-	13 014 854	-	-	13 014 854
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr	-	-	-	-	-
Hesabat dövrü üzrə mənfəət (zərər)	-	-	-	968 023	968 023
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) cəmi	-	-	-	-	-
Hesabat dövrünün sonuna olan qalıq	-	13 023 854	-	8 242 556	21 266 411

Rəhbərlik adından maliyyə hesabatlarını imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər :

Direktor:

Baş mühasib:

31.12.2024 -cü il tarixinə Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat

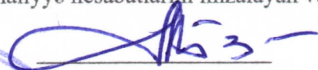
Financial Position as at 31-12-2024

(Xüsusi qeyd edilmiş hallar istisna olmaqla məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə olunur)

	Qeyd	2024	2023
Aktivlər/Assets			
Uzunmüddətli aktivlər/Non current assets			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar/ PPE	7	254 740	258 731
Qeyri-maddi aktivlər/Intangible assets		420	2 444
Daşınmaz əmlaka investisiyalar/Investment		-	-
Kapitalaşdırma üçün aktivlər		279 773	-
Cəmi uzunmüddətli aktivlər/Total noncurrentassets		534 932	261 174
Qısamüddətli aktivlər/Short term assets			
Ehtiyatlar/ Inventories	8	30 914 600	24 825 580
Qısamüddətli debitor borcları/Short term receivable	9	5 377 315	5 155 366
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri / Cash and cash equivalents	10	6 692 205	4 418 418
Sair qısamüddətli aktivlər/Other short term assets		30 796 869	13 198 187
Cəmi qısa müddətli aktivlər/Total Short Term Assets		73 780 988	47 597 551
Cəmi Aktivlər/Total Assets		74 315 920	47 858 725
Kapital və Öhdəliklər/Capital and Liabilities			
Kapital/Capital			
Nizamnamə kapitalı/ Authorised share capital	11	13 023 854,40	9 000,00
Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)/Retained earnings		8 242 556	7 274 533
Kapital ehtiyatları/ Capital reserves		-	-
Cəmi Kapital/Total Capital		21 266 411	7 283 533
Öhdəliklər/Liabilities			
Uzunmüddətli öhdəliklər/ Long Term Liabilities			
Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər/long Term Loans		-	-
Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər/Long term Provisions		-	-
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi/Deffered tax liabilities		-	-
Uzunmüddətli kreditör borcları/Long term payable		29 412 461	23 019 391
Sair uzunmüddətli öhdəliklər/Other current liabilities		56 726	56 726
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər/Total LT Liabilities		29 469 187	23 076 117
Qısamüddətli Öhdəliklər /Short term liabilities			
Qısamüddətli kreditör borcları/Short term liabilities	13	1 862 889	1 889 595
Sair qısamüddətli öhdəliklər/ Other current liabilities		21 717 433	15 609 479
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər/ Total current liabilities		23 580 322	17 499 075
Cəmi öhdəliklər/ Total liabilities		53 049 509	40 575 192
Cəmi kapital və öhdəliklər/ Total Equity and liabilities		74 315 920	47 858 725

Rəhbərlik adından maliyyə hesabatlarını imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər :

Direktor:

Baş mühasib:

Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat

Cash flow statement as at 31-12-2024

(Xüsusi qeyd edilmiş hallar istisna olmaqla məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə olunur)

	2024	2023
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti/ Net cash flow from Operating activities	-16 760 047	-7 484 193
Hesabat dövrü üzrə xalis mənfəət/Net profit for the period	968 023	1 132 518
Amortizasiya xərcləri/ Depreciation on PPE/Intangible asset	100 332	90 565
Material ehtiyatlarının artması (azalması)/ Increase or (decrease) of current assets	(6 089 019)	(2 074 482)
Debitor borclarının artması (azalması)/ Increase (decrease) of trade receivables	(221 948)	(5 019 640)
Sair qısamüddətli aktivlərdə artma (azalma)/ Increase/discrease of short term assets	(17 598 682)	(5 403 757)
Kreditor borclarının artması (azalması)/ Increase/Decrease in Trade payables	(26 706)	(2 008 345)
Sair qısamüddətli öhdəliklərdə artım/ Increase in other short term liabilities	6 107 954	5 798 947
Maliyyə fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti/ Net cash flow from financing activities	6 393 070	3 237 378
Uzunmüddətli faiz xərcləri və ya öhdəliklər/Term Loans	6 393 070	3 237 378
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti / net Cash flow from investing activities	12 640 764	(2 197)
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin satışından pul vəsaitlərinin daxilolmaları	(94 317)	(2 197)
Nizamnamə qoyuluşu	13 014 854	-
Kapitalaşdırma üçün aktivlərdə artma azalma	(279 773)	-
Kapital ehtiyatları/Increase/discrease of Capital reserves	-	-
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin xalis hərəkəti/ net movement in cash and cash flows	2 273 787	(4 249 012)
Dövrün əvvəlinə pul vəsaiti/The beginning of the year	4 418 418	8 667 429
Dövrün sonuna pul vəsaiti/End of the year	6 692 205	4 418 418

Rəhbərlik adından maliyyə hesabatlarını imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər:

Direktor:

Baş mühasib:

Handwritten signatures in blue ink, one above the other, corresponding to the Director and Chief Accountant positions.

Gəlir və xərclərin tanınması - Xidmətdən yaranan gəlirlər hesablama metodu əsasında tanınır və ilin sonuna balans hesabatında debitor borclar hesabında göstərilir və Şirkətin mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər hesabatında gəlir kimi tanınır.

Cəmiyyətin əməliyyat mühiti - Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlərə malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin hal-hazırda dünya iqtisadiyyatında mövcud olan qlobal maliyyə böhranı Azərbaycanda öz təsirin göstərməkdədir. Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcıdan proqnozlaşdırmaq mümkün deyil.

Vergitutma - Vergi ödəyicisinin gəliri (vergidən azad edilən gəlirdən başqa) ilə gəlirdən çıxılan xərci arasındakı fərq onun mənfəətidir. Mənfəətdən ödənilən vergiyə mənfəət vergisi deyilir. Mənfəət vergisində vergitutma obyektini müəssisənin rezident və ya qeyri-rezident olmasından, qeyri-rezident olduqda, onun daimi nümayəndəliyinin olmasından və ya olmamasından asılıdır.

Mənfəət vergi ödəyicisinin bütün gəlirləri (vergidən azad edilən gəlirdən başqa) - Vergi Məcəlləsində göstərilən, gəlirdən çıxılan xərclər

Əsas vəsaitlərin (vəsaitin) yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan artım (yenidən qiymətləndirilmə nəticəsində yaranan müsbət fərq) mənfəət vergisinin vergitutma obyektini deyildir.

Gəlirin tanınması - Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

(a) Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcminin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindən payı kimi qiymətləndirilir.

(b) Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Cəmiyyət balans dəyərini əvəzi ödənilə bilən dəyərə qədər aşağı salır. Dəyər bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsinə istifadə edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin ödənilməsi tanınır.

(c) Dividend gəlirləri

Dividend gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

Satışlardan gəlir (Qeyd 1) Satış gəliri şirkətin mallarının satışından və ya xidmətlərin təminatından aldığı gəlirdir. Satış gəliri mənfəət gəlir hesabatında ümumi gəlir və ya net gəlir kimi göstərilə bilər. Ümumi gəlir, satış qaytarmaları və borc xərcləri kimi kontra-gəlir hesablarından əvvəl hesablama olunur. Net gəlir isə bu kontra-gəlir hesablarından sonra hesablama olunur. Satış gəliri, mənfəət gəlir hesabatının proqnozunu təyin etmənin üstün bir metodu olan yuxarıdan aşağıya yanaşmanın vacib bir hissəsidir. Bu səbəbdən gəliri mümkün qədər dəqiq proqnoz etmək əhəmiyyətlidir.

Gəlirdən sonra, satılan malların məsrəfi çıxarılır və ümumi gəlir tapılır. Ümumi gəlir, əmtəə xərcləri və satışların idarə olunması və genişləndirilməsi (SG&A) xərcləri ümumi gəlirdən çıxarılır və əməliyyat marjını tapmaq üçün istifadə olunur, buna da EBIT deyilir. Faiz xərcləri azaldıldıqdan sonra EBIT vergidən əvvəlki gəlirdir, və vergidən əvvəlki gəlirdən vergi çıxarılaraq net gəlir tapılır.

"Soliton LTD" MMC

İkinci olaraq, Mənfəət zərər haqqında hesabatın ən əvvəlki maddəsi kimi, satış gəliri, Mənfəət zərər haqqında hesabatın proqnozunu təyin etmənin üstün bir metodu olan (və də gəlirin "üst sətir" kimi tanınmasının səbəbi budur) vacib bir maddədir. Gəlirin tarixi trendi təhlil edilir və gələcək dövrlər üçün gəlir proqnoz edilir. Satış gəlirindən aşağıdakı bütün xərclər adətən o gəlirin faizlərində ifadə olunur.

Ticarət və xidmət fəaliyyətindən gəlir	82 493 599,34
Xidmətlərin göstərilməsindən gəlir	2 204 005,42
Xarici valyutaların manata nisbətən mənfi məzənnə fərqi	1 889,61
Topdan ticarətdən gəlir	-
Pərakəndə ticarətdən gəlir	80 289 593,92
Amortizasiya olunan əsas vəsaitlərin təqdim edilməsindən gəlir	-
Daşınan və daşınmaz əmlakın icarəyə verilməsi	-
Əvəzsiz əsasla təqdim edilmiş aktivlərin dəyəri	-
Ümumi gəlirdən çıxılmalar	-
Çıxılmalardan sonra ümumi Gəlir	82 491 709,73

İstifadə edilmiş xammal-materialların (Qeyd 2) dəyəri və əmək tutumunu əks etdirməklə ticarəti necə təşkil etdiyini ölçmək üçün əhəmiyyətli bir göstəricidir. Bu məlumat, şirkətin maliyyə performansını qiymətləndirmək və optimallaşdırmaq üçün istifadə olunur. Bu dəyər, məhsulun hazırlanması, tədarük edilməsi və satılması üçün tələb olunan maliyyə məlumatlarını əhatə edir.

SMMD/Cost of Sales	67 052 590,29
Xammal və materiallar	67 052 590,29

Kommersiya xərcləri (Qeyd 3) "Kommersiya xərcləri, bir iş təşkilatının normal əməliyyatları və ticarət fəaliyyətləri ilə bağlı olaraq ödədiyi xərcləri ifadə edir. Kommersiya xərcləri işin normal fəaliyyətləri çərçivəsində ortaya çıxan təməl xərcləri əhatə edir.

Bu hesabda aşağıdakı xərclər əks oluna bilər:

- hazır məhsul anbarlarında taralara və hazır məmulatların qablaşdırılmasına;
- avtomaşınlarla və digər nəqliyyat vasitələrinə yüklənməsinə;
- satış təşkilatlarına və digər vasitəçi təşkilatlara ödənilən komissiyon rüsumlarına (ayırımalarına);
- satış yerlərində məhsulun mühavizə edildiyi binaların saxlanması;
- Reklamla və bu kimi başqa işlərə çəkilən xərclər.

Kommersiya xərclərinin tərkibinə daxil olan qablaşdırma və daşınma xərcləri müvafiq növ məhsulların maya dəyərində birbaşa əlavə edilir. Bu cür aid etmənin mümkün olmadığı hallarda bu cür xərclər hər ay onların çəkisi, həcmi, istehsal maya dəyəri və planlaşdırma, uçot və məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərində kalkulyasiyası məsələləri üzrə sahə təlimatlarında nəzərdə tutulan digər göstəricilərdən asılı olaraq ayrı-ayrı növ yüklənmiş məhsullar arasında bölüşdürülür.

Bütün digər kommersiya xərcləri (qablaşdırma və daşınma xərcləri çıxılmaqla) hər ay yüklənmiş məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərində aid edilir.

Kommersiya xərcləri/Commercial Expenses	5 723 329,04
Bank xidməti üzrə xərclər	1 404 836,68
Maliyyə xərci	-
Reklam xərcləri	2 499 567,25
Borça görə faizlər və onunla bağlı olan xərclər	1 732 758,82
Sığorta üzrə xərclər	86 166,29

Pensiya təminatı və işçilərə digər ödənişlər üzrə öhdəliklər

Qeyri neft-qaz və özəl sektor:

Vergiyə cəlb olunan məbləğ = Hesablanan aylıq əmək haqqı - Güzəşt

Gəlir vergisi:

Vergiyə cəlb olunan məbləğ 8 000 manatadək olduqda: 0

Vergiyə cəlb olunan məbləğ 8 000 manatdan çox olduqda: Vergiyə cəlb olunan məbləğ *14%

DSMF ayırmaları:

Əmək haqqı 200 manatadək olduqda: Hesablanan aylıq əmək haqqı * 3%;

Əmək haqqı 200 manatdan çox olduqda: 6 + (Hesablanan aylıq əmək haqqı-200) * 10%;

İşsizlikdən sığorta haqqı = Hesablanan aylıq əmək haqqı * 0.5%;

Həmkarlar təşkilatına üzvlük haqqı = Hesablanan aylıq əmək haqqı * x%;

01.01.2023 tarixindən İcbari tibbi sığorta haqqı:

Əmək haqqı 8 000 manatadək olduqda: (Hesablanan aylıq əmək haqqı * 2%)/2;

Əmək haqqı 8 000 manatdan çox olduqda: 160/2 + (Hesablanan aylıq əmək haqqı-8 000) * 0.5%;

Əməkhaqqının 8000 manatadək hissəsi Qeyri neft-qaz və özəl sektorda 2023-ci il yanvarın 1-dək 50% güzəşt tətbiq edilir.

Yekun ödəniləcək məbləğ = Hesablanan əmək haqqı - Gəlir vergisi - DSMF ayırmaları - İşsizlikdən sığorta haqqı - İcbari tibbi sığorta haqqı - Həmkarlar təşkilatına üzvlük haqqı

Dövlət və Neft-qaz sektoru:

Vergiyə cəlb olunan məbləğ = Hesablanan aylıq əmək haqqı - Güzəşt;

Gəlir vergisi:

Vergiyə cəlb olunan məbləğ 2500 manatadək olduqda: (Vergiyə cəlb olunan məbləğ - 200) * 14%;

Vergiyə cəlb olunan məbləğ 2500 manatdan çox olduqda: 350 + (Vergiyə cəlb olunan məbləğ - 2500) *25%);

DSMF ayırmaları = Hesablanan aylıq əmək haqqı * 3%;

İşsizlikdən sığorta haqqı = Hesablanan aylıq əmək haqqı * 0.5%;

Həmkarlar təşkilatına üzvlük haqqı = Hesablanan aylıq əmək haqqı * x%;

01.01.2023 tarixindən İcbari tibbi sığorta haqqı:

Əmək haqqı 8 000 manatadək olduqda: (Hesablanan aylıq əmək haqqı * 2%);

Əmək haqqı 8 000 manatdan çox olduqda: 160 + (Hesablanan aylıq əmək haqqı-8 000) * 0.5%;

Yekun ödəniləcək məbləğ = Hesablanan əmək haqqı - Gəlir vergisi - DSMF ayırmaları - İşsizlikdən sığorta haqqı - İcbari tibbi sığorta haqqı - Həmkarlar təşkilatına üzvlük haqqı

İnzibati xərclər (Qeyd 4) İnzibati xərclər, bir təşkilatın əməliyyat və idarəetmə proseslərini dəstəkləmək, tənzimləmək və yerinə yetirmək üçün sərf etdiyi maliyyə resurslarıdır. Bu xərclər genəlliklə administrativ və idarəetmə fəaliyyətləri ilə bağlıdır və bir təşkilatın günlük fəaliyyətinin düzgün və effektiv şəkildə həyata keçirilməsini təmin etməyə yönəlmişdir. Bu xərclər, bir təşkilatın normal əməliyyatları üçün tələb olunan idarəetmə və administrativ resursların sərf edilməsini əks etməkdədir. İnzibati xərclər, effektiv idarəetmənin təminatı və təşkilatın dayanıqlılığının qorunması üçün əhəmiyyətli məqamları əhatə edir.

Inzibati xərcləri/Administrative Expenses	7 786 754,39
Enerji xərcləri	204 567,96
Yanacaq xərcləri	-
Amortizasiya ayırmaları	98 308,29
Təmir xərclər	12 705,37
Nəqliyyat xərcləri	-
Digər xərclər	314 065,77

"Soliton LTD" MMC

Sair xərclər	-
Gəlirdən çıxılmayan xərclər	-
Əmək haqqı və ona bərabər tutulan ödəmələr	4 247 365,21
Sosial sığorta haqlar	896 397,87
İcarə haqqı	2 013 343,92

Əmlak vergisi (Qeyd 5) Mülkiyyətində vergitutma obyektləri olan fiziki şəxslər və müəssisələr əmlak vergisinin ödəyiciləridir. Azərbaycan Respublikasının ərazisində sahibliyində tikililər və ya onların hissələri (bundan sonra bina adlandırılacaq) olan rezident və qeyri-rezident fiziki şəxslər, həmçinin yerindən və istifadə edilib-edilməməsindən asılı olmayaraq xüsusi mülkiyyətində su və hava nəqliyyatı vasitələri olan rezident fiziki şəxslər əmlak vergisinin ödəyiciləridir. Rezident müəssisələr və Azərbaycan Respublikasında özünün daimi nümayəndəliyi vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən qeyri-rezident müəssisələr əmlak vergisinin ödəyiciləridir. Müəssisələr əsas vəsaitlərin orta illik qalıq dəyərindən 1 faiz dərəcəsi ilə əmlak vergisi ödəyirlər. Əmlak vergisi müəssisənin əmlakının orta illik qalıq dəyərində əsasən hesablanır. AR Vergi Məcəlləsinin 13.2.22 maddəsinə əsasən: "Əmlakın qalıq dəyəri əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin həmin əsas vəsaitlərə hesablanmış amortizasiyanın məbləği qədər azaldılan dəyəridir." Müəssisənin əmlakı qalıq dəyərindən artıq qiymətə sığortalandığı halda əmlak vergisi bazar qiyməti nəzərə alınmaqla hesablanır. Belə ki, AR Vergi Məcəlləsinin 14.3.4 maddəsinə əsasən müəssisənin əmlakı qalıq dəyərindən artıq qiymətə sığortalandığı halda vergilərin hesablanması bazar qiyməti nəzərə alınmaqla aparılır. Sığortalanan əmlakın dəyəri bazar qiyməti nəzərə alınmaqla hesablandığı halda, həmin əmlaka əmlakın orta illik qalıq dəyərindən əmlak vergisinin hesablanması qaydası (AR Vergi Məcəlləsi, Maddə:202) tətbiq edilmir.

Gəlirdən çıxılan vergilər və yığımlar	2 567,72
Torpaq vergisi	-
Əmlak vergisi	2 567,72
Sadələşdirilmiş vergi	-

Mənfəət vergisi Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapitalın hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanların ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tam həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər, sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda və nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühasibat balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dövrlərinə müvafiq olaraq hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

Bölüşdürülməmiş Mənfəət (Qeyd 6)

Bölüşdürülməmiş Mənfəət, dividend ödəmələri hesablandıqdan sonra bir şirkətin birləşmiş net qazancıdır. "Bölüşdürülməmiş" sözü bu mənfəətin səhmdarları dividend kimi ödənilmədiyi üçün şirkət tərəfindən saxlanıldığını

ifadə edir. Bu səbəbdən, yeni gəlirlərin yaradılması zamanı Bölişdürülməmiş Mənfəət artır və şirkət ya pul itkisi baş verdiyində ya dividend ödəyərkən azalır

Sətrin adı	2023-cü il		2024-cü il	
	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq
Hesabat dövrünün xalis mənfəəti	5 904 112,78	7 036 630,79	7 036 630,79	8 004 653,60
Əvvəlki illər üzrə bölüşdürülməmiş mənfəət	237 902,70	237 902,70	237 902,70	237 902,70

Uzun müddətli aktivlər və Amortizasiya ayırmaları (Qeyd 7)

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

- (a) Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;
- (b) Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Torpaq və binalara əsasən inzibati bina və ofis sahələri, istehsal sahələri və binaları, ticarət sahələri və binaları daxildir. Hesabat dövrünün sonuna torpaq və binalar bazar qiymətlərinə müvafiq surətdə ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

Ədalətli dəyər– yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Binalar üzrə ədalətli dəyər müstəqil kənar qiymətləndirici tərəfindən vaxtaşırı keçirilən (adətən üç ildən bir dəfədən az olmayaraq) qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir (amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla). Yenidən qiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidən qiymətləndirmə dəyərində hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərle amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir.

İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlkin dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hedcinqi üzrə kapitalla keçirilən pul vəsaitlərinin axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxildir.

Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərində yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilinsin. Qalan bütün cari təmir və istismar xərcləri o dövrün mənfəət və zərərlər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilmişdir.

Torpaq və binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə balans dəyərində artması kapitalın tərkibində sair ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir. Balans dəyərində həmin aktiv üzrə əvvəlki qiymətləndirmə artımı hədləri daxilində azalması birbaşa kapitalın tərkibində ədalətli dəyər üzrə ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir; balans dəyərində qalan bütün azalmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Hər il aktivin yenidən qiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları (amortizasiya ayırmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir) və aktivin ilkin balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları arasındakı fərq, ədalətli dəyər üzrə ehtiyat (rezerv) hesabından "Bölüşdürülməmiş mənfəət" hesabına keçirilir.

Amortizasiya ayırmaları və gəlirdən amortizasiya olunan aktivlər üzrə çıxılan məbləğlər. İlin sonuna qalıq dəyəri əsasında hesablanmış əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya ayırmaları gəlirdən çıxılır. Əsas vəsaitlər istifadə müddəti bir ildən çox olan və dəyəri 500 manatdan çox olan, amortizasiya edilməli olan maddi aktivlərdir. Amortizasiya olunan aktivlər üzrə illik amortizasiya normaları aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

"Soliton LTD" MMC

- Torpaqların yaxşılaşdırılması üzrə kapitallaşdırılmış xərclər, binalar, tikintilər və qurğular 7% dək; maşınlar və avadanlıq 20% dək;
- Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası üzrə 25% dək;
- Nəqliyyat vasitələri 25% dək;
- İş heyvanları 20% dək;
- Geoloji-kəşfiyyat işlərinə və təbii ehtiyatların hasilatına hazırlıq işlərinə çəkilən xərclər 25%dək;
- Qeyri-maddi aktivlər istifadə müddəti məlum olmayanlar üçün 10 faizədək, istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə;
- Digər əsas vəsaitlər 20% dək;

Aktivlərin ləğv edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir.

Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərində müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Sətirin adı	2023-cü il		2024-cü il	
	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq
Əsas vəsaitlərin dəyəri	344 901,22	258 730,83	258 804,37	254 740,03
Binalar, tikintilər və qurğular	-	-	-	-
Maşınlar və avadanlıqlar	882,79	717,24	790,78	632,62
Nəqliyyat vasitələri	344 018,43	258 013,59	258 013,59	254 107,41
İş heyvanları	-	-	-	-
Digər əsas vəsaitlər	-	-	-	-
Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası	-	-	-	-
Qeyri-maddi aktivlərin dəyəri	4 640,98	2 443,54	2 443,54	419,71
İstifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivlərin dəyəri	-	-	-	-
İstifadə müddəti məlum olan qeyri-maddi aktivlərin dəyəri	4 640,98	2 443,54	2 443,54	419,71
Kapitallaşdırma üçün aktivlər	279 772,63	279 772,63	279 772,63	279 772,63

Aktivlərin qiymətdən düşməsi

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdən düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin dəyişməsi balans dəyərində bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyəri olmasını göstərsə, hər dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərində onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbləğində tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyəri aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

- Aktivin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli;
- İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünür.

Mal-material ehtiyatları (Qeyd 8)

Ehtiyatlar iki göstəricidən ən aşağı dəyəərə malik olan qiymət üzrə əks etdirilir:

- (a) Maya dəyəəri
- (b) Xalis satış dəyəəri

Ehtiyatlar faktiki maya dəyəəri ilə əks etdirilir. Ehtiyatların maya dəyəəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FIFO metodu) hesablanır. Hazır məhsulun və bitməmiş istehsalın maya dəyəərinə xammal və material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri, sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Xalis satış dəyəəri – adi təsərrüfat fəaliyyəti zamanı qiymətləndirilmiş mümkün satış qiyməti ilə satış üzrə xərclər arasındakı fərq məbləğidir. Ehtiyatların dəyəərinə, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hədcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərələr hesabından keçirilmiş zərərələr daxil edilir

Sətrin adı	2023-cü il		2024-cü il	
	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq
Ehtiyatlar	22 751 098,07	24 825 580,08	24 825 580,08	24 825 580,08
Mal Material	21 833 612,35	23 479 306,98	23 479 306,98	23 479 306,98
Bitməmiş istehsal	-	-	-	-
Sair ehtiyatlar	917 485,72	1 346 273,10	1 346 273,10	1 346 273,10

Malsatan və podratçılara qısamüddətli debitor borcları (Qeyd 9)

"Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları", bir şirkətin qalıq fakturaları və ya müştərilərin şirkətə borcda olduğu puldan ibarətdir. Bu ifadə, bir işin bir məhsul və ya xidmət göstərdiyi və buna görə də alacaq hüququna malik olduğu hesablara istinad edir.

"Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları", bir şirkət tərəfindən uzadılan bir kredit xətti təşkil edir və normal olaraq ödənişlərin nisbi qısa bir müddətdə ödənilməsinə tələb edən şərtlərə malikdir. Tipik olaraq, bu bir neçə gündür və bir maliyyə ili və ya təqvim ili aralığında olur.

Şirkətlər "Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları" hüquqi borcun müştəri tərəfindən ödənilməsi məcburiyyəti olduğu üçün aktivlər kimi hesab edirlər. Onlar qısa müddətli öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə kömək etmək üçün kreditə təminat olaraq istifadə edilə biləcəkləri üçün likvid aktivlər kimi nəzərdə tutulurlar.

"Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları" hesabı alıcılar və sifarişçilərlə 12 aydan azolan hesablaşmalar haqqında məlumatları ümumiləşdirmək üçün nəzərdə tutulmuşdur. Malalanlara təqdim edilmiş məhsul, iş və xidmətlərə görə "Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları" hesabının debeti və "Satış", "Sair əməliyyat gəlirlər" hesablarının krediti müxəbirələşdirilir. "Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları" hesabının krediti daxil olmuş ödənişlər, məqbul edilmiş avans məbləğləri və s. üzrə pul vəsaitlərini və hesablaşmaları uçota alan hesablara müxəbirələşdirilir.

"Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları", bir işin əsaslı təhlilinin vacib bir hissəsidir. "Alıcıların və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları" cari varlıqdır, beləliklə də şirkətin likvidliyini və ya qısa müddətli öhdəlikləri əlavə pul axınları olmadan örtmə qabiliyyətini ölçür. Əsas təhlilçilər alacaqları, dövrə, yəni alacaqların dövryyəsi olaraq da tanınan alacaqlar dövryyəsi nisbətində qiymətləndirir. Bu nisbət bir şirkətin bir mühasibat dövrü ərzində alacaqlarının necə dəfə toplandığını ölçür. Daha dərin təhlil, satışlarda gözlənilən gün sayını (DSO) qiymətləndirməni daxil edərək satışdan sonra ödənişin toplanması üçün lazım olan ortalama gün sayını ölçür.

Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və aktiv bazarda qiyməti təyin edilməyən (katirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yaranır ki, Cəmiyyət debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və debitor borcları dövryyə aktivləri kimi təsnifləşdirilir və qısamüddətli aktivlərə aid edirlər (əgər ödəmə

"Soliton LTD" MMC

müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibat balansında «Debitor borcları» maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

Sətrin adı	2023-cü il		2024-cü il	
	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq
Debitor borcları	7 930 156,66	18 353 552,93	18 353 552,93	21 718 014,74
Dövlət büdcəsinə (vergilər üzrə)	135 726,87	5 155 366,37	5 155 366,37	5 377 314,71
Sair debitor borcları	7 794 429,79	13 198 186,56	13 198 186,56	16 340 700,03

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri (Qeyd 10) - Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürülmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksək likvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

Sətrin adı	2023-cü il		2024-cü il	
	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq
Pul vəsaitləri	8 667 429,41	4 418 417,65	4 418 417,65	6 692 204,78

"Yapı Kredi Bank Azərbaycan" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

EUR AZ30KABA000000000000000725943

"Ziraat Bank Azərbaycan" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

EUR AZ17TCZB40160978000616800103

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Nəsimi" filiali

EUR AZ23IBAZ40160019789710131207

"Ziraat Bank Azərbaycan" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

USD AZ77TCZB40160840000616800103

"Yapı Kredi Bank Azərbaycan" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

AZN AZ67KABA0000000000000006369804

"Yapı Kredi Bank Azərbaycan" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

RUB AZ86KABA0000000000000006092624

"Yapı Kredi Bank Azərbaycan" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

AZN AZ24KABA000000000000000330485

"Yapı Kredi Bank Azərbaycan" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

USD AZ02KABA000000000000000330493

"Paşa Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

"Soliton LTD" MMC

EUR AZ22PAHA40160EURHC0190071618

"Unibank Kommersiya Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Biznes Mərkəzi" filiali

EUR AZ27UBAZ02006852040160EUR001

"Unibank Kommersiya Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Biznes Mərkəzi" filiali

USD AZ79UBAZ02006852020760USD001

"Unibank Kommersiya Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Biznes Mərkəzi" filiali

USD AZ79UBAZ02006852040160USD001

"Paşa Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

AZN AZ77PAHA40060AZNHK0390071618

"Ziraat Bank Azərbaycan" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

AZN AZ92TCZB40060944000616800103

"Unibank Kommersiya Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Biznes Mərkəzi" filiali

AZN AZ42UBAZ02006852040060AZN001

"Paşa Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

USD AZ88PAHA40160USDHC0190071618

"Paşa Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

AZN AZ97PAHA40060AZNHC0190071618

"Unibank Kommersiya Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Biznes Mərkəzi" filiali

EUR AZ44UBAZ02006852020460EUR001

"Unibank Kommersiya Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Biznes Mərkəzi" filiali

USD AZ96UBAZ02006852020460USD001

"Bank Respublika" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Nizami" filiali

AZN AZ78BRES00380394400149803101

"Bank Of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Azneft" filiali

USD AZ34JBBK00000038130010000416

"Bank Of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Azneft" filiali

AZN AZ87JBBK00000038030000000416

"Accessbank" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin "Həzi Aslanov" filiali

AZN AZ52ACAB00001029241000139984

"Kapital Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Cəfər Cabbarlı" filiali

AZN AZ20AIIB38030019443403631104

"Accessbank" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin "Həzi Aslanov" filiali

"Soliton LTD" MMC

USD AZ72ACAB00001029242000071787

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Nəsimi" filiali

AZN AZ53IBAZ40060019449710131207

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Nəsimi" filiali

USD AZ43IBAZ40160018409710131207

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Nəsimi" filiali

AZN AZ36IBAZ40060029449710131207

"Ziraat Bank Azərbaycan" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

RUB AZ53TCZB40160643000616800103

Valyutaların yenidən hesablanması

(a) Funksional valyuta və hesabat valyutası

Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. Bu müəssisənin yerli valyutası olan Azərbaycan Respublikası manatıdır (AZN).

(b) Əməliyyatlar və qalıqlar

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir.

Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərclər, əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Cəmiyyət maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir: 31 dekabr 2024 ci il tarixinə məzənnə:

1 USD - 1.7000 AZN

1 EUR - 1.7724AZN

100 RUB - 1.6318 AZN

Maliyyə öhdəlikləri- Maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri və ya digər maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif edilir.

Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri alınıb-satılmaq üçün saxlanıldığı və ya ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan kimi müəyyən edildiyi halda ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan kimi təsnif edilir.

"Soliton LTD" MMC

Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərdə əks olunur, yenidən qiymətləndirmə üzrə yaranan hər hansı gəlir və ya zərər isə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Mənfəət və ya zərərdə tanınan xalis gəlir və ya zərərə maliyyə öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz əlavə edilir və "digər gəlir və zərərlər" maddəsinə daxil edilir.

Kapital və ehtiyatlar (Qeyd 11) - Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı 100 manat həcmindədir və bir paydan ibarətdir. Cəmiyyətin təsisçiləri: "Təmiz Qaz" QSC – 50%, Zeynalova Sevinc Yusif qızı – 50%.

Cəmiyyətin təmsilçisi: Məmmədli Gündüz Zakir oğlu.

Malsatan və podratçılara qısamüddətli kreditör borcları (Qeyd 12)- Təchiz olunmuş mallara görə malsatanlara və ya xidmətlərin göstərilməsinə görə podratçılara hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində ödənilməli olan məbləğlər "Malsatan və podratçılara qısamüddətli kreditör borcları" adlı 531 nömrəli hesabda göstərilir.

"Malsatan və podratçılara qısamüddətli kreditör borcları" hesabının krediti faktiki daxil olmuş mal-material qiymətlilərinin, qəbul edilmiş işlərin və istifadə olunmuş xidmətlərin dəyəri qədər bu qiymətliləri və müvafiq məsrəfləri uçota alan hesabların debeti ilə müxabirləşir. Bu müxabirləşmə malsatan və podratçılara alınan malları və işlərə görə ödənişin qısamüddətli və ya 12 aydan az olduğu zaman edilir.

AP (Accounts Payable) bir şirkətin balans cədvəlində vacib bir rəqəmdir. Əgər AP öncəki dövrdən artarsa, bu, şirkətin nağd ödəmək yerinə kreditlə daha çox mallar və xidmətlər alması deməkdir. Şirkətin AP azalması isə, şirkətin öncəki dövrdəki öhdəliklərini yeni mallar alması dərhal kreditlə olduğundan daha sürətli ödədiyini göstərir. Alacaqların idarə edilməsi, bir işin pul vəsaitinin idarə olunmasında kritikdir.

Sətrin adı	2023-cü il		2024-cü il	
	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq	Hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	Hesabat dövrünün sonuna qalıq
Kreditör borcları	29 807 388,91	38 870 785,30	38 870 785,30	51 323 015,51
Bank kreditləri	19 782 012,55	23 019 390,93	23 019 390,93	29 412 461,01
o cümlədən xarici borclar	0,00	0,00	0,00	0,00
Alınmış avanslar	214 844,40	241 915,07	241 915,07	193 121,24
Dövlət büdcəsinə vergi öhdəlikləri	0,00	0,00	0,00	0,00
Törəmə (asılı) müəssisələrə kreditör borcları	0,00	0,00	0,00	0,00
Sair kreditör borcları	9 810 531,96	15 609 479,30	15 609 479,30	21 717 433,26
o cümlədən xarici borclar	0,00	0,00	0,00	0,00

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər - Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq Şirkət işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları dövlət sosial müdafiə fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstərişlərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Şirkət Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Şirkətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

"Soliton LTD" MMC

Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri, təxminləri və proqnozları -Təşkilat aktivlərin və öhdəliklərin növbəti maliyyə ilində hesabat məbləğlərinə təsir göstərən təxminlər və proqnozlar hazırlayır. Həmin təxminlər və proqnozlar müntəzəm olaraq qiymətləndirilir və rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, o cümlədən rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsaslanır.Vergi qanunvericiliyi: Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyinin şəhri ilə bağlı Təşkilat müəyyən mühakimələr irəli sürür.

Risiklərin idarə edilməsi

Maliyyə riski faktorları Cəmiyyət daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Bazar riski Cəmiyyət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazada daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzunmüddətli borcların bazar dəyəri onların daşınan dəyərlərilə dəyişə bilər.

Faiz dərəcəsi riski -Cəmiyyətin bir çox borcları təyin olunmuş marağı ifadə edir. Bu borclarla əlaqəli marağ xərcləri sığortalanmamışdır. Rəhbərlik inanır ki, marağ normalarının daimi olmamasından irəli gələn bazar qiymətlərinə dəyişikliklər əhəmiyyətli xarakter daşımır

Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

Hesabat tarixindən sonra maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir edəcək hadisələr baş verməmişdir.

Rəhbərlik adından maliyyə hesabatlarını imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər:

Direktor:

Baş mühasib:

